

PRIDELKA DOVOLJ, ODKUP UREJEN

Letošnja jesen ne jezi kmeta

V osvežitve le nekaj osnovnih podatkov o lanskoletnem odkupu kmetijskih pridelkov v TZO Vič in Kmetijski zadrugi Velike Lašče. Lani je TZO Vič odkupila 200 ton poznega krompirja, 300 ton kislega sena, 100 ton svežega zelja in 20 ton kislega zelja.

S to statistično osnovo vas vabimo na krožni jesenski ogled po poljih in travnikih od Dolenjske ceste do Podsmreke. Po območju, ki daje na prelomu »trdine« in barjanskega sveta ob krmilnih rastlinah tudi nekatere žitarice ter izjemoma tudi kakovosten krompir. O posebnostih poljedeljskih otočkov na območju Lavrice, Iga, Bresta, Notranjih Goric in Podsmreke, pa več v naslednjih vrstah.

Rekorder s Prešnice

Na Prešnici imajo Žabjekovi z Dolenjske ceste 157 že nekaj let posajen krompir. Trdijo, da je to najboljši krompir, ki ga je mogoče dobiti v Sloveniji. Kljub temu, da pridelek še ni bil nobeno leto pod povprečjem, pa so nad letošnjim obilnim rodом prav navdušeni. Ocenjujejo, da ga je za dobro polovico več kot lani.

Družini Jožeta Tomca z Lavrice in Franca Žabjaka je nedavno prizadela huda nesreča. V nenavadni prometni nesreči je umrla hčerka oziroma žena in mati. Ta nezgoda temni letošnjo dobro letino na njihovih poljih, jih sili k razmišljanju o zmanjševanju črede v hlevu, predvsem pa krepi njihovo (in drugih kmetov) zahtevo, da je potrebno urediti ob Dolenjski cesti servisno cesto za kmetijske stroje.

»Ob živini in krompirju nam da precejšen dohodek tudi kislo posušeno seno,« je pritrdil Franc Žabjak. »Na Barju ga lahko nakosimo skoraj brez omejitve. Pri nas imamo embalarji stroj za seno. S posredovanjem kmetijske zadruge ga prodamo kupcem v drugih republikah.«

Morda problematika mleka ne sodi povsem v ta zapis. Ker pa je ob

vihtel grablje. Pšenice ter sena in otave je letos pri nas manj kot lani. Krompir in koruza pa sta prispevala dobro ime letošnji letini. Z zeljem sem imel nekoliko več dela, ker je pomladanska pozeba pobrala vse sadike. Sicer pa naša kmetija ni posebno velika. Morda nas prav zato žulijo težave pri oddaji mleka. V Iški loki nimamo zbiralnice za mleko. Le nekaj kmetov ga vozi na Ig ali v Matejno. Pa bi se kmetje, ki imamo tri ali štiri »šauere« prav gotovo bolj potrudili pri reji, če bi lahko oddajali tudi mleko v domačem kraju. To nas bi tudi spodbudilo, da bi še bolj obdelovali naša raztresena polja in travnike.«

Kmetija izjem

Krompir, pšenica, ječmen, zelje, repa, koruza so pridelki, s katerimi

Kmetijska zadruga Ljubljana:

Po 4,80 din za kilogram in dodatnim obračunom prevoznih stroškov bomo odkupili neprebran in kakovostno kategoriziran krompir za domžalski Helios. Mislimo, da se bodo tega odkupa poslužili predvsem na barjanskem območju. Zelje odkupuje pod običajnimi pogoji DO Sadju zelenjava.

Na območju viške občine smo v preteklih letih prodali od 5 do 6 ton pšeničnega semena. Trenutno imamo naročila za okrog 20 ton. Kmetje bodo bolj gnojili, za pšenico pa bodo odstopili tudi nekatere druge površine.

STANE JESENOVEC

imajo Šteblajevi z Iga 42 največ opravka. O živini in kovinskem lepotcu Slovenije, kot radi poimenujejo 1,60 milijona dinarjev vredni SAME Hercules 160, traktor izjemnih velikosti, bomo pisali kdaj drugič. Zato Rado starejši in njegov sin Rado ta čas raje spregovorita o letošnji letini na njihovih poljih.

»Med poljščinami nam vzame največ časa in ponudi največ dohodka zelje. Prodajamo kislo zelje. Imamo primerno opremo, prav sedaj pa gradimo betonske banje za pripravo zelja,« je jedrnat predstavil stanje čili gospodar Rado.

»Z zeljem je več dela kot s krompirjem. Da je pridelek dober, se je potrebno najmanj devetkrat pripog-

niti,« je hitel risati nekatere vzporednice grmski kmetovalec Rado ml. »Letos je bilo dela še več, saj tudi nam ni prizanesla pomladanska pozeba. Si predstavljate, koliko dodatnega dela nam je prinesla pri skoraj 60 tisoč sadih. Omembe vredni so tudi izjemno nastali stroški. Da si ne bi nakopali novega odliva nujno potrebnega denarja (40 starih milijonov rabijo še za priključke za slovenskega kovinskega lepotca), smo se odločili, da prodaje zelja ne bomo drobili, ampak ga bomo vsega s pomočjo zadruge prodali DO Sadju zelenjava. Na njihovo razmerje do kmetov nimamo pripomb.«

Žitarice sejejo Šteblajevi za lastne potrebe. Da se ne prekine prava kmetijska navada, da morajo biti na

kmetiji vsako leto skrinje napolnjene z domačim žitom.

»Tudi repa je sorazmeroma pomemben tržni pridelek na naši kmetiji,« je pristavil Rado. »Okrog 10 ton jo skisamo vsako leto. Pri repi je neprijetno le to, da jo je potrebno ročno lupiti. So pa zelo pomembni njeni ostanki pri krmljenju živine.«

Na naši kmetiji, ki bo praznovala čez tri leta stoletnico obstoja, je osnovno pravilo, da naj njive s svojimi pridelki služijo ljudem in živini. Ničesar ne zavržemo.«

Brest slovi po korenju

Pri Lenaršičevih v Brestu 29 nas je pritegnil pogled na diro obloženo s sveže nabranim rdečim korenjem. »Že precej let pri nas pridelujemo korenje. Večje količine ga kupita bolnica in študentski domovi. Letošnji pridelek je dober. Ker pa je z njim veliko dela, računamo, da bi se počasi preusmerili na krompir ali pa koruzo. Lahko rečem, da so to pravzaprav tehtanja o jesenskem izkupičku po delavnem kmečkem letu,« sta razmišljala oče in mama Lenaršičeva. To sta še pridala; da cene »štupe« ne bi smele toliko divjati pred cenami pridelkov.

Gnojenje

Pravzaprav je sprehod po naši občini prav gotovo najlepši te dni. Polja in travniki so polni marljivih kmečkih rok. Med njimi sta bila tudi Jože Mavec iz Tomišlja 6 z ženo. Nista pospravljala letošnje obilne letine, ampak sta z domačim hlevskim gnojem že hranila njivo za prihodnje darove. »Pobrali smo lep in zdrav krompir. Dobra letina je bila. Sedaj pa gnojimo za ozimni ječmen. Spomladi smo pa vrgli še umetno gnojilo,« je opisali delo Jože.

Zakaj nejevolja?

V Notranjih Goricah nismo bili najlepše sprejeti: Dejali so, na dveh kmetijah, da naj raje pripeljemo kupce, kot da sprašujemo po sadovih letošnjega kmečkega dela. Skušali smo jih potolažiti z vestjo iz Kmetijske zadruge Ljubljana, da bodo odkupili ves krompir z domžalski Helios, pa niso najbolj verjeli.

Končno smo le spoznali vzrok njihove drobne nejevolje. Kraj ni posebno znan med kupci krompirja po tem pridelku. To je tudi razumljivo. Barje ne rodi vsako leto tako bogato kot letos. Zato kmetje ne morejo pritegniti v svoje kleti stalnih kupcev. Upamo, da bo izjemen odkup za Helios prinesel nekoliko vedrine v njihovo sprejemanje letošnje jeseni.

Površine za pšenico

Ivan Gregorc s Podsmreke 6 je med tistimi kmeti, ki so se pripravljali vključiti v akcijo za večji pridelek pšenice. »Seveda pod pogojem,« je pridal, »da bodo pogoji pšenice za druge krmne rastline enaki kot letos. Pri najrazličnejših akcijah za večji pridelek pa bi morali tudi temeljiteje misliti na kmetovo zemljo. Pri nas smo izgubili dva hektara zemlje zaradi avtocest. Z Ljubljanskimi mlekarjami pa se že od 1978. leta prepričujemo, da bi nam vrnilo 1,20 ha zemljišča ob naši kmetiji. Kmetom naj vrnejo zemljo, pa bo pridelka dovolj.«

Kmetijska zadruga Velike Lašče: Po 15 letih bomo letos odkupili na našem območju od 40 do 50 ton krompirja. V prejšnjih letih kmetje niso ponujali krompirja v odkup. Na našem terenu je vse pripravljeno za setev pšenice, le semen ne moremo dobiti.

poljedelstvu živinoreja osnovni zbiralec kmetovega dohodka, namenimo nekaj besed tudi mleku.

Mleka pa ne dajemo

»Tu na Rastukah imam najlepši travnik,« je primerjal svoje senožeti Alojz Intihar iz Iške loke in marljivo